

Seat No. : _____

JA-126

January-2021

B.A., Sem.-V

**CC-303 : Geography
(Cultural Geography)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – I

- નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણના જવાબ આપો :
1. સાંસ્કૃતિક ભૂગોળનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્રની વિગતે માહિતી આપો. 42
  2. સાંસ્કૃતિની વ્યાખ્યાઓ સમજાવો. સાંસ્કૃતિના તત્ત્વો, ઘટકો અને પ્રકારોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
  3. “માનવજાતિઓ સાંસ્કૃતિની વિવિધતા દર્શાવે છે.” સમજાવો. 14
  4. ભારતમાં સાંસ્કૃતિક વિવિધતા અને પ્રાદેશીકરણની સમીક્ષા કરો. 14
  5. આધુનિકીકરણ અને સાંસ્કૃતિ વચ્ચેના સંબંધને વિગતે ચર્ચો. 14
  6. જીવનનિર્વાહ પદ્ધતિઓ અને સાંસ્કૃતિક સમાયોજન સમજાવો. 14
  7. ગ્રામીણ અને શહેરી સમાજની સામાજિક પ્રક્રિયા પર નોંધ લખો. 14
  8. વિકાસશીલ દેશમાં શહેરોની સ્થિતિ પર નોંધ લખો. 14

PART – II

9. નીચેનામાંથી કોઈપણ આઠના જવાબ આપો : 8
- (1) સાંસ્કૃતિએ _____ છે.
    - (a) અંધશ્રદ્ધા
    - (b) એકરૂપતા
    - (c) મજબૂરી
    - (d) પરિવર્તનશીલ
  - (2) મોટાભાગની સભ્યતાઓ _____ નજીક વિકસી છે.
    - (a) પર્વતો
    - (b) ઉચ્ચપ્રદેશ
    - (c) નદી ખીણ
    - (d) એકપણ નહિ
  - (3) સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્રમાં સાંસ્કૃતિક લાક્ષણિકતાઓમાં _____ હોય છે.
    - (a) આધુનિકતા
    - (b) વિવિધતા
    - (c) એકરૂપતા
    - (d) એકપણ નહિ
  - (4) નીચેનામાંથી કયા ધર્મનો ઉદ્ભવ ભારત ઉપખંડમાં નથી થયો ?
    - (a) બૌદ્ધ
    - (b) શીખ
    - (c) હિન્દુ
    - (d) જરથુષ્ટ્ર

- (5) જૈવિક સમાનતા ધરાવતા સમૂહને _____ ના નામે ઓળખવામાં આવે છે.
 (a) કબીલો (b) જાતિ
 (c) (a) અને (b) બંને (d) એકપણ નહિ
- (6) અંગ્રેજી ભાષા _____ કુળની ભાષા છે.
 (a) લેટીન (b) સીનો-તિબેટન
 (c) સીમેટો-હેમેટીક (d) ઈન્ડો-યુરોપીયન
- (7) ઔદ્યોગીકરણ અને સામાજીકરણ _____ ને પ્રભાવિત કરે છે.
 (a) નૈતિકમૂલ્યો (b) ભૌતિકવાદ
 (c) (a) અને (b) બંને (d) એકપણ નહિ
- (8) ભારતના લગભગ 80% લોકો _____ ધર્મ પાળે છે.
 (a) ઈસ્લામ (b) હિન્દુ
 (c) બૌદ્ધ (d) શીન્ટો
- (9) શહેરી સમાજમાં _____ નો અભાવ જોવા મળે છે.
 (a) આત્મીયતા (b) દુશ્મની
 (c) (a) અને (b) બંને (d) એકપણ નહિ
- (10) ટેકનોલોજીમાં નવીનતા આવવાથી સંસ્કૃતિમાં બદલાવ _____ બને છે.
 (a) ગતિશીલ (b) સ્થિરતા
 (c) અગતિક (d) એકપણ નહિ
- (11) સંસ્કૃતિના અભિમુખ માટે _____ મહત્ત્વનું સાધન છે.
 (a) ફેસબુક (b) ટ્વીટર
 (c) વોટ્સએપ (d) આપેલ બધા
- (12) સ્થાનીક ક્ષેત્રમાં પ્રત્યાયનનું એક સ્વરૂપ _____ છે.
 (a) ભાષા પરિવાર (b) બોલી
 (c) ભાષા શાળા (d) એકપણ નહિ
- (13) મસાઈ જનજાતિએ પ્રાચીન _____ જૂથ છે.
 (a) કૃષિવાદીઓ (b) ઉદ્યોગપતિ
 (c) પશુપાલક (d) આપેલ બધા
- (14) વિકાસશીલ દેશોમાં _____ સમાજમાં શિક્ષાનો વિકાસ ઓછો જોવા મળે છે.
 (a) ગ્રામ્ય (b) શહેરી
 (c) (a) અને (b) બંને (d) એકપણ નહિ
- (15) સંસ્કૃતિનો પ્રસાર _____ ને કારણે થાય છે.
 (a) સ્થળાંતર (b) રોજગારી
 (c) ટેલીવિઝન (d) આપેલ બધા
- (16) વર્તમાન સમયમાં વિકસિત દેશ તેને કહેવાય જ્યાં _____ નો વિકાસ અગ્રતાક્રમ પર હોય.
 (a) પરંપરા (b) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી
 (c) ધર્મ (d) ભાષા

Seat No. : _____

JA-126

January-2021

B.A., Sem.-V

CC-303 : Geography (Cultural Geography)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

PART – I

- Attempt any **three** questions : 42
1. Write a detailed note on the nature and scope of cultural geography. 14
  2. Define culture. Discuss the elements, components and types of culture. 14
  3. “Human race indicates diversification of culture.” Explain. 14
  4. Critically evaluate cultural diversity and regionalization of India. 14
  5. Discuss the relationship between modernization and culture in detail. 14
  6. Explain methods of livelihood and cultural adjustment. 14
  7. Write a note on social processes of rural and urban society. 14
  8. Write a note on condition of cities in developing countries. 14

PART – II

9. Attempt any **eight** questions. 8
- (1) Culture is _____.
    - (a) blind faith
    - (b) homogenous
    - (c) compulsion
    - (d) dynamic
  - (2) Most of the civilizations ushered near _____.
    - (a) mountain
    - (b) plateau
    - (c) river valleys
    - (d) none of them
  - (3) In any cultural region there is a _____ of cultural characteristics.
    - (a) modernity
    - (b) diversity
    - (c) homogeneity
    - (d) none of them
  - (4) Which of the following religions did not originate in the Indian Subcontinent.
    - (a) Buddhism
    - (b) Sikhism
    - (c) Hinduism
    - (d) Zoroastrianism

- (5) Group with biological similarities are known as _____.
 (a) clan (b) race
 (c) both (a) and (b) (d) None of these
- (6) English language is a member of the _____ family.
 (a) Latin (b) Sino-Tibetan
 (c) Semito - Hamitic (d) Indo-European
- (7) Industrialization and socialization influence _____.
 (a) ethical values (b) materialism
 (c) both (a) and (b) (d) None of these
- (8) About 80% of Indians practice _____.
 (a) Islam (b) Hinduism
 (c) Buddhism (d) Shinto
- (9) There is a lack of _____ in an urban society.
 (a) Intimacy (b) Enmity
 (c) Both (a) and (b) (d) None of them
- (10) Due to introduction of new technology, culture has experienced _____.
 (a) dynamism (b) stagnation
 (c) static (d) none of them
- (11) _____ is the important tool for cultural convergence.
 (a) Facebook (b) Twitter
 (c) WhatsApp (d) All the above
- (12) _____ is a form of communication in a local area.
 (a) Language family (b) Dialect
 (c) Apbhrash (d) None of them
- (13) The musai tribes are primitive _____.
 (a) Agriculturalists (b) Industrialists
 (c) Pastoralists (d) All of the above
- (14) In developing countries the development of education is less in a _____ society.
 (a) rural (b) urban
 (c) Both (a) and (b) (d) None of them
- (15) Culture is diffused due to _____.
 (a) migration (b) employment
 (c) television (d) All of the above
- (16) In current times, developed country is the one in which development of _____ is at the forefront.
 (a) Tradition (b) Science and Technology
 (c) Religion (d) Language